

Kısmı vergi hatası taşıyan tarhiyatların düzeltilmesi mümkün değildir.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.0.GEL.0.28/2880-5855/52886
Tarih	09.11.2004

T.C.

Maliye Bakanlığı

Gelirler Genel Müdürlüğü

SAYI:B.07.0.GEL.0.28/2880-5855

09.11.2004/52886

KONU:

... Valiliği

(Defterdarhk: Gelir Müdürlüğüne)

ILGI: 18.10.2004 tarih ve DEF.0.14.10-90/6615 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ve eklerinde belirtildiğine göre; iliniz Bolu Vergi Dairesi mükellefi ... hakkında 1999 takvim yılına ilişkin olarak Bolu Vergi Dairesi Müdürü ... tarafından yapılan inceleme sonucu düzenlenen ...2004 tarih ve ... sayılı Vergi İnceleme Raporunda tarhi öngörülen vergi ve kesilmesi istenilen cezalar için mükellef tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunmuştur.

Tayin edilen uzlaşma gününde uzlaşmanın vaki olması sonucu 27.08.2004 tarih ve 2004/118 sayılı uzlaşma tutanağı düzenlenmiş ve üzerinde uzlaşılan vergi ve cezalar tahakkuk ettirilmiştir

Daha sonra mükellef ilgili vergi dairesine vermiş olduğu 14.09.2004 tarih ve 2874 sayılı dilekçesinde, söz konusu raporda bulunan 10.577.047.720 lira matrah farkı üzerinden 2.851.950.000 lira gelir vergisi ile 285.185.000 lira fon payı tarh edilmesinin öngörülmesi ve bunlar üzerinden 4.188.025.000 lira vergi ziyai cezası kesilmesinin istenmesi gerektiği halde, sehven 19.550.920.000 matrah üzerinden 5.992.882.000 lira gelir vergisi ile 599.282.000 lira fon payının tarh edilmesinin öngörüldüğü ve bunlara ilişkin olarak 8.569.735.460 lira vergi ziyai cezası kesilmesinin istenildiğini ve tarhiyat öncesi uzlaşma görüşmesi sırasında bu hususun dikkate alınmadığını iddia ederek bu hatanın düzeltilmesini talep etmiştir. Vergi

daireince bu talep reddedilmiştir.

Bunun üzerine mükellefin 29.09.2004 tarihli dilekçesi ile Defterdarlığınıza başvuruda bulunması sonucu Defterdarlığınızca da uzlaşma yoluyla kesinleşen söz konusu vergilerin Vergi Usul Kanununun düzeltme hükümlerine göre düzeltilip düzeltilmeyeceği hususunda Bakanlığımız görüşü istenilmiştir.

Bilindiği üzere, Vergi Usul Kanununun ek 1-12 inci maddelerinde uzlaşmaya ilişkin hükümler yer almış olup, ek 1 inci maddesinde, ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergi ve bunlara ilişkin cezalar hususunda idare ile mükellefin uzlaşabileceği esasına yer verilmiştir. Ek 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında ise tarhiyat öncesi uzlaşmaya varılması halinde, "... tutanakla tespit edilen hususlar hakkında dava açılmaz ve hiçbir mercie şikayette bulunulamaz..." hükmü bulunmaktadır. Bu hükme göre, uzlaşmanın gerçekleşmesi halinde uzlaşma tutanağının mükellefe tebliğ ile üzerinde uzlaşılan vergi kesinleşmektedir.

Ancak, vergi sistemimizde "hata üzerinden vergi alınmaması " esasi açık bir şekilde benimsenmiş olup, Vergi Usul Kanununun 116 inci ve müteakip maddelerinde tanımlanmış olan vergi hatalarının düzeltme hükümleri çerçevesinde düzeltilmesine imkan tanınmıştır.

Bu hata türlerinden sadece aşağıda belirtilen:

- Vergi mevzuuna girmeyen veya vergiden muaf olanlara yapılmış olan tarhiyatların,
- Vergiye tabi olmamaları gerekenler adına yapılan tarhiyatların,
- Aynı Vergilendirme donemi için yapılan mükerrer tarhiyatların,

Uzlaşma mevzuu edilmiş ve üzerinde uzlaşılmış olması ve bu hatalı durumun uzlaşma sırasında dikkate alınmamış olması hallerinde, söz konusu hataların Vergi Usul Kanununun düzeltme hükümleri çerçevesinde düzeltilmesi şeklinde bir uygulama yapılması Bakanlığımızca benimsenmiş olup, uygulamaya bu şekilde yon verilmiş bulunmaktadır.

Bu uygulama, yapısında kısmi vergi hatası taşıyan tarhiyatların düzeltilmesine imkan tanımamakta ancak vergi kanunlarının mevcut hükümleri karşısında hiç yapılmaması gerektiği halde yapılmış olup, uzlaşma yolu ile kesinleşen tarhiyatların düzeltilmesini kapsamaktadır.

Bu durumda, tarhiyat öncesi uzlaşma yolu ile kesinleşen herhangi bir vergilendirme olayında yukarıda 119 şekilde sayılmış olan hata türlerinden herhangi birinin yapıldığının tespit edilmesi halinde Vergi Usul Kanununun düzeltme hükümlerine göre düzeltilmesi mümkün bulunmaktadır.

Olayda, tarhiyat öncesi uzlaşma konusu yapılarak üzerinde uzlaşmanın sağlandığı tarhiyatta, Vergi Usul Kanununun 117 inci maddesinin birinci bendinde tanımlanmış, olan matrah hatası yapıldığı anlaşılmaktadır. Başka bir ifade ile söz konusu tarhiyat, yapısında kısmi vergi hatası taşımaktadır.

Bu nedenle, bu vergilendirme işleminde tarhiyat öncesi uzlaşmaya konu edilmiş ve uzlaşmanın sağlanması sonucu kesinleşmiş bulunan tarhiyatta yapıldığı belirtilen hata, yukarıda 119 bent halinde tanımlanmış olan hata türlerinden herhangi birinin kapsamında değerlendirilemeyeceğinden dolayı bu tarhiyatın Vergi Usul Kanun/düzeltilme hükümlerine göre düzeltilmesi imkanı bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026